

РЕШЕНИЕ

№ 446

гр. София, 25.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО VI-8, в публично заседание на дванадесети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Стою Хр. Згуров

при участието на секретаря Цветелина В. Пецева
като разгледа докладваното от Стою Хр. Згуров Търговско дело № 20231100902235 по описа за 2023 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството по делото е образувано по предявен от Прокуратурата на Република България, чрез Софийска градска прокуратура, против “Б.С.С.” ЕООД, ЕИК ****, иск с правно основание чл. 155, т. 3 от ТЗ за прекратяване на ответното дружество. СГП твърди, че управителят на ответното дружество И.А.А., ЕГН **** е починал на 29.06.2022г. Твърди, че дружеството е без управител за период, по-дълъг от три месеца, след настъпилата смърт на управляващия и представляващ. Ищецът твърди, че са налице предпоставките за прекратяване на търговското дружество по съдебен ред по иск на прокурора.

Ответникът, чрез назначения от съда особен представител адв. М. П.-А., подаде отговор на исковата молба, в който сочи, че предявеният иск е недопустим, тъй като в случая съгласно чл.157,ал.1 ЗЗД ответното дружество е прекратено по силата на закона.

В съдебното заседание, ищецът се представлява от прокурор М., която поддържа предявения иск, моли съда до уважи и ответното дружество да бъде прекратено. Сочи, че според тълкувателно решение по тълкувателно дело № 1/2020 г. от 31.05.2023 г., при смърт на едноличния собственик на капитала, който е управител на едноличното дружество с ограничена отговорност и бездействие на наследниците му по смисъла на чл. 157, ал. 1 от ТЗ, дружеството се прекратява по реда на чл. 155, т. 3 от ТЗ.

Ответникът беше представляван в съдебното заседание от особения му представител адв.П.-А., която оспорва иска, като недопустим. Сочи, че според нея е налице сътъкновение между две разпоредби на ТЗ – чл.155, т. 3 и чл.

157, ал. 1 ТЗ, като чл.157, ал. 1 от ТЗ е специална норма и касае именно частната хипотеза на прекратяване по силата на закона на дружеството при смърт на едноличния собственик на капитала, докато чл. 155, т. 3 от ТЗ регламентира по-широка хипотеза, при която липсата на назначен управител може да касае случаи на дезинтересиране на съдружниците от функциониране на дружеството, с оглед на което в първата хипотеза при липса на наследници, които са се дезинтересирали и са извършили отказ от наследство, какъвто е настоящият случай, законът всъщност преценява обективната невъзможност дружеството да съществува, поради което спестява никому ненужния съдебен процес, който въвлича в публични разходи държавата, и постановява, че прекратяването настъпва по силата на закона. Заявява, че друго съображение, поради което чл. 157, т.1 ТЗ следва да се счита за специална и да се приложи приоритетно пред чл. 155, т. 3 ТЗ е, че моментът на прекратяване на ЕООД следва да бъде идентичен при смърт на едноличния собственик на капитала, независимо дали починалото лице - собственик на капитала е бил управител на дружеството, или не, защото в противен случай ще се окаже, че е налице една абсурдна ситуация, при която, когато той е бил управител, прекратяването няма да настъпи по силата на закона с факта на смъртта и дезинтересиране на наследниците, а ще е необходим нарочен съдебен процес, докато в случая, в който той не е управител, а управител е трето лице, ще настъпи в друг момент, а именно по силата на закона. Именно с оглед еднаквото приложение за закона ВКС в цитираната в писмения отговор съдебна практика постановявал, че при смърт на едноличния собственик дружеството се прекратява на основание чл. 157, ал. 1 от ТЗ, а не на основание чл. 155, т.3 от ТЗ. Предвид изложеното, намира че предявеният иск е процесуално недопустим.

Съдът, след като обсъди доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Съгласно т.1 от Тълкувателно решение №1/2020г. пост. на 10.05.2023г. по тълкувателно дело №1/2020г. на ОСТК на ВКС, при смърт на едноличния собственик на капитала, който е и управител на едноличното дружество с ограничена отговорност, и при бездействие на наследниците му по смисъла на чл. 157, ал. 1, предл. последно ТЗ, дружеството се прекратява по реда на чл. 155, т. 3 ТЗ, вр. чл. 154, ал. 1, т. 5 ТЗ. Предвид това съдът намира за неоснователни възраженията на особения представител на ответното дружество, относно процесуалната допустимост на иска.

По делото е представен от ищеца и приет като доказателство препис – извлечение от акт за смърт, от който е видно, че И.А.А., ЕГН ***** е починал на 29.06.2022г. Представено е от ищеца уведомление от НАП до СГП, ведно със справки. При служебно извършена справка в Търговския регистър се установява, че ответното дружество “Б.С.С.” ЕООД, ЕИК **** е с управител и едноличен собственик на капитала И.А.А., които обстоятелства не са променени до приключване на съдебното дирене и до постановяване на настоящия съдебен акт.

Нормата на чл. 155, т. 3 от ТЗ постановява, че по решение на окръжния

съд по седалището на дружеството последното може да бъде прекратено по иск на прокурора, когато в продължение на три месеца дружеството няма вписан управител. С оглед защита на значимия обществен интерес законодателят е предвидил лимитативно случаи, в които прокурорът е легитимиран да предяви иск пред граждански съд. В такива случаи искът се предявява от прокурора от името на държавата и засяга правната сфера на носителя на правото. Такъв е и искът с правно основание чл. 155, т. 3 от ТЗ за прекратяване на търговско дружество, когато в продължение на три месеца дружеството няма вписан управител.

Съгласно нормата на чл. 157, ал. 1 от ТЗ, еднолично дружество с ограничена отговорност се прекратява със смъртта на физическото лице – едноличен собственик на капитала, ако не е предвидено друго в учредителния акт или наследниците не поискат да продължат дейността. В случая обаче от почти две години след смъртта на управителя и едноличен собственик на капитала, наследниците не са поискали продължаване на дейността, нито са предприели действия за поемане на дяловете и назначаване на управител.

В Търговския регистър по партидата на ответното дружество не е вписано прекратяване на дружеството и откриване на производство по ликвидация. Доколкото решенията относно прекратяване на дружество с ограничена отговорност влизат в сила след вписването им в Търговския регистър съгласно нормата на чл. 140, ал. 3 от ТЗ, то вписването има конститутивно действие по отношение на прекратяването на дружеството. Липсата на вписване на обстоятелството за прекратяване на дружеството води и до липса на правни последици за прекратяване. Законодателят не е предвидил възможност длъжностното лице по регистрацията да извършва служебно вписване в Търговския регистър на прекратяване на търговско дружество. Напротив в лимитативно определените в закона случаи прекратяването се извършва по решение на съда, включително по иск на прокурора по чл. 155, т. 3 от ТЗ. В последния случай е ирелевантно кое лице е едноличен собственик на капитала. За предявения иск е релевантно единствено обстоятелството, че ответното дружество е останало без управител и че това фактическо положение продължава повече от три месеца, а в случая и почти две години. От друга страна, прокурорът не е активно легитимиран да подаде заявление пред Агенцията по вписванията, нито да заявява в Търговския регистър настъпилата смърт на управителя/едноличния собственик на капитала на еднолично дружество с ограничена отговорност.

Следователно при твърдение за настъпила смърт на едноличния собственик на капитала и управител на еднолично дружество с ограничена отговорност и при липса на данни лицата, които имат правен интерес от това, да са поискали установяване на настъпило прекратяване на дружеството по чл. 157, ал. 1 от ТЗ, респективно вписване на същото обстоятелство по партида на дружеството повече от три месеца след настъпване на смъртта, прокурорът като надлежно легитимирано от закона лице има правен интерес да предяви иск по чл. 155, т. 3 от ТЗ (в този смисъл са Тълкувателно решение №1/2020г. пост. на 10.05.2023г. по тълкувателно дело №1/2020г. на ОСТК на ВКС и Определение № 302/28.06.2018 г. по ч.т.д. № 1280/2018 г. по описа на

ВКС, Т.К., I Т.О.).

Поради гореизложеното съдът приема, че не са налице пречки за разглеждане на предявения иск по чл. 155, т. 3 от ТЗ за принудително прекратяване на ответното дружество. В разглеждания случай съдът намира, че са изпълнени предпоставките на фактическия състав за прекратяване на дейността на ответното дружество по предявения от Прокуратурата иск с правно основание чл. 155, т. 3 от ТЗ. Установява се от събраните по делото доказателства, че след смъртта на И.А.А. – управител на ответното дружество настъпила на 29.06.2022г., последното няма вписан управител в продължение на почти две години, т.е. над изискуемия от закона период от повече от три месеца.

По изложените съображения съдът намира, че предявеният конститутивен иск е основателен и следва да бъдат уважен, като ответното дружество бъде прекратено.

С оглед изхода на спора, ответникът “Б.С.С.” ЕООД, ЕИК **** следва да бъде осъден да заплати в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на Софийски градски съд разноски по делото в размер на 580 лева, от които 80 лева – държавна такса съгласно чл. 3 от Тарифата за държавните такси, които се събират от съдилищата по ГПК и 500 лева – възнаграждение на особения представител на ответника по делото, както е определено с разпореждане от 28.12.2023 г., както и в случай на служебно издаване на изпълнителен лист държавна такса в размер на 5 лева съгласно чл. 11 от Тарифата за държавните такси, които се събират от съдилищата по ГПК.

Мотивиран от гореизложеното, СЪДЪТ

РЕШИ:

ПРЕКРАТЯВА на основание чл. 155, т. 3 от ТЗ “Б.С.С.” ЕООД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление: гр. София, Столична община, район “Сердика”, бул.“****”.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 6 от ГПК ТЗ “Б.С.С.” ЕООД, ЕИК ****, да заплати в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на Софийски градски съд разноски по делото в размер на **580 лева** (петстотин и осемдесет лева), от които 80 лева – държавна такса и 500 лева – възнаграждение на особения представител на ответника по делото, и в случай на служебно издаване на изпълнителен лист държавна такса в размер на 5 лева (пет лева).

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Апелативен съд – София в двуседмичен срок от връчването му на страните.

След влизане в сила на решението, препис от решението да се изпрати на Агенцията по вписванията – Търговски регистър и регистър на юридическите лица с нестопанска цел за вписването му по партидата на дружеството и провеждане на процедура по ликвидация.

Съдия при Софийски градски съд: _____